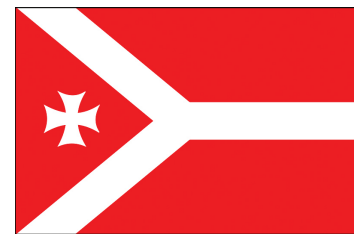


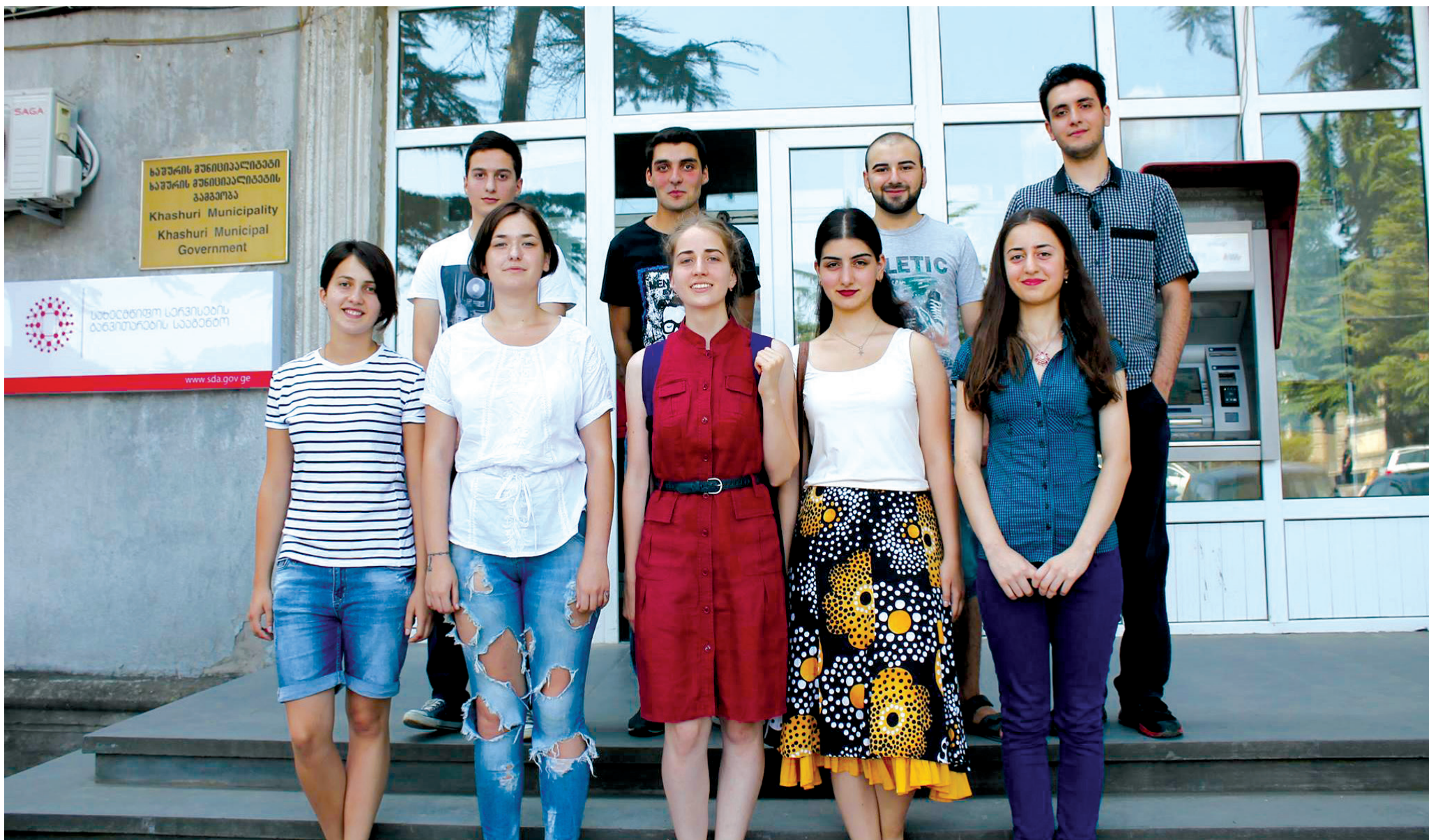


# ხაშურის მთაშვე



№34 (65)

5 სექტემბერი, ორშაბათი, 2016 წელი



## ასპროცენტეანები

წარმატებულები, ნიჭიერები, ინტელექტუალები, ერთდროე-ბულები, ლაღები, კარგები, სასახელოები... ღმერთო, ყველა დადებითი ეპითეტი მემატება ამ ბავშვებისათვის. თუმცა, რაღა დროს ბავშვები? დამთავრდა ბავშვობა. წინ ულამაზესი და ცხოვრების ყველაზე ტკბილი პერიოდი ელოდებათ - სტუდენტობა. პერიოდი, რომელიც მათთვის სრულიად სხვა სამყაროში ხსნის ალაყაფის კარებს, შეუცნობლის შეცნობაში იწვევს მათ და სწორედ ამაშია ყველაზე დიდი ვნება. განა ჩვენი კლასიკოსი მწერალიც იგივეს არ ამტკიცებს: შენებაშია ვნება და არა აშენებულთ ტკბობაშიო, როცა ამბობს. სათაურში გამოტანილი „პოსტულატიც“ როგორ უხდებათ ამ ახალგაზრდებს. ჰოდა, გვინდა სულ ასეთი ასპროცენტეანები ყოფილიყვნენ ისინი სწავლაშიც, შრომაშიც, გარჯაშიც, მამულიშვილობაშიც, სამშობლოს სიყვარულშიც და ნებისმიერ სხვა საქმეშიც.

გამიგრძელდა შესავალი სიტყვა და მოდით, პირდაპირ ვთქვათ სათქმელი: ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე, ჩვენი მუნიციპალიტეტის სკოლა-დამთავრებულებიდან, 13-მა აბიტურიენტმა 100 პროცენტეანი სახელმწიფო გრანტი მიიღო. აი, სინიც:

- გიორგი ბლიაძე (სურამის III საჯარო სკოლა);
- მარიამ ლუშკაშელი (დიმიტრი ყიფიანის სახელობის სკოლა-პანსიონი);
- თორნიკე გრიგალაშვილი (სურამის II საჯარო სკოლა);
- თამარ ტყემალაძე (ხაშურის IV საჯარო სკოლა);
- ნინო ჭადაშვილი (ხაშურის VIII საჯარო სკოლა);
- მარიამ რობაქიძე (დიმიტრი ყიფიანის სახელობის სკოლა-პანსიონი);
- თეონა ივაშჩენკო (ხაშურის VI საჯარო სკოლა);
- მარიამ გელაშვილი (ხაშურის VII საჯარო სკოლა);
- მარიამ ლომიძე (ხაშურის VI საჯარო სკოლა);
- თამარ დევაძე (ხაშურის VII საჯარო სკოლა);
- გრიგოლ ჭყოიძე (ხაშურის III საჯარო სკოლა);
- რუსუდან სურგულაძე (ხაშურის IX საჯარო სკოლა);
- დავით ლურსმანაშვილი (ხაშურის IX საჯარო სკოლა).

ერთი სასიამოვნო ფაქტიც: ეს სია შეიძლება არასრული იყოს და მათი რიცხვი, არაა გამორიცხული, გაიზარდოს. განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო, ასე ვთქვათ, საბოლოო „მზა“ სიებს არ აქვეყნებს და ჩვენ სულ სხვადასხვა წყაროებიდან მოგვიხდა ჩვენი „ასპროცენტეანების“ მოძიება. რა თქმა უნდა, დიდად დაგვხმარა განათლების რესურსცენტრი და სწორედ ისინი არ გამორიცხავენ, რომ ამ ბავშვების რიცხვი კიდევ უფრო გაიზარდოს.

ახლა, ამ ჩვენს „ასპროცენტეანებს“ მიუმატეთ ათეულობით ე.წ. 70 პროცენტეანი (რაც, ასევე, ძალიან მღალი შედეგია), და არავის არ გაუკვირდეს, რომ ჩვენი მუნიციპალიტეტი, საქართველოს სხვა რაიონებს შორის, თუ პირველზე არა, პირველ სამეულში უცილობლად აღმოჩნდება, რა თქმა უნდა, წარმატებული აბიტურიენტების სიმრავლით. ეგებ ამ ციფრმა მაინც დაადუმოს ხაშურზე და ხაშურელებზე მოქილიკე ყბედები, რომლებსაც ჩვენი ქალაქი, რატომღაც, სამყაროს დასასრულის სახდერისპირა დასახლება ჰგონიათ.

სრულიად ვეთანხმებით მუნიციპალიტეტის გამგებელს, რომელმაც მათთან შეხვედრისას, მილოცვის შემდეგ აღნიშნა: თქვენ ხვლინდელი დღე ხართ, არა მარტო ჩვენი ქალაქის, არამედ სრულიად საქართველოსი...

პირადად მეც, ყოველგვარი ნიჭილიზმი მიჭრება და როდესაც ამ ბავშვებს ვუყურებ, მჯერა, ივერია ნამდვილად გაბრწყინდება. ამიტომაც გიხდით თქვენ დიდ მადლობას, თავს ვხრით თქვენი პედაგოგების წინაშე და კიდევ ერთხელ გილოცავთ თითოეულს. იცოდეთ, რომ ყოველთვის გვეიმედებით!

P.S. სამწუხაროდ, იმის გამო, რომ ზოგიერთი გასულია ქალაქიდან და საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში იმყოფება დასასვენებლად (არ ეკუთვნით, თუ რა?!), ცამეტივეს შეკრება ვერ მოვახერხეთ და ფოტოზე მხოლოდ 9 მათგანია.

გოგი გოგოლაძე



# ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს განკარგულება № 86

2016 წლის 25 აგვისტო, ხაშური

ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2016 წლის 17 ივნისის "ხაშურის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე წინასაარჩევნო შეხვედრების ჩასატარებლად და სააგიტაციო მასალების გასაკრავად და გამოსაფენად ადგილების გამოყოფის შესახებ №49 განკარგულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე

საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსის“ 46-ე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი ვალდებულია, განსაზღვროს ადგილები ან/და დადგას სტენდები სააგიტაციო მასალის გასაკრავად და გამოსაფენად. კანონის აღნიშნული ვალდებულებისა და თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნებისათვის უწყებათაშორისი კომისიის 2016 წლის 27 ივლისის სხდომაზე მიღებული რეკომენდაციის ეფექტიანი აღსრულების მიზნით, იმისთვის, რომ საარჩევნო სუბიექტებისთვის გარანტირებულ იქნეს საარჩევნო აგიტაციის წარმოების თანაბარი შესაძლებლობა, ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულო მიზანშეწონილად მიიჩნევს საკრებულოს 2016 წლის 17 ივნისის „ხაშურის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე წინასაარჩევნო შეხვედრების ჩასატარებლად და სააგიტაციო მასალების გასაკრავად და გამოსაფენად ადგილების გამოყოფის შესახებ“ №49 განკარგულებაში ცვლილების შეტანას.

საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის“ 61-ე მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტის და საქართველოს კანონის „საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის“ 63-ე მუხლის შესაბამისად ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულო ადგენს:

1. განკარგულების 1-ლი პუნქტით დამტკიცებული დანართი №1 ჩამოყალიბდეს ახალი რედაქციით (დანართი №1 თან ერთვის ერთ ფურცლად);
2. განკარგულების მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:  
„2. განკარგულების 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ ადგილებში საარჩევნო სუბიექტებმა უზრუნველყონ საკუთარი სააგიტაციო მასალების გამოკრა იმ ფორმით, რომ დაცული იქნეს წინასაარჩევნო კამპანიაში (აგიტაციაში) მონაწილე ყველა საარჩევნო სუბიექტის თანაბარი შესაძლებლობა ისარგებლოს სააგიტაციო მასალის გასაკრავად განკუთვნილი ადგილებით.“
3. განკარგულების მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:  
„3. განკარგულების 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ ადგილებში, საარჩევნო სუბიექტის მიერ გასაკრავი საარჩევნო პლაკატების მაქსიმალური რაოდენობა დგინდება შესაბამისი ადგილის ფართობის გათვალისწინებით.“
4. განკარგულებას დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-4 პუნქტი:  
„4. ამ განკარგულების 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ ადგილებში საარჩევნო სუბიექტს უფლება აქვს გააკრას საარჩევნო პლაკატი შემდეგი ზომებით: სიგრძე არა უმეტეს 60 სმ, სიგანე არაუმეტეს 42 სმ ( 2 ფორმატი).“

5. განკარგულებას დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-5 პუნქტი:  
„5. ამ განკარგულების 1-ლი პუნქტით განსაზღვრულ ადგილას, საარჩევნო სუბიექტის მიერ გასაკრავი საარჩევნო პლაკატების მაქსიმალური რაოდენობა ერთ საარჩევნო სუბიექტზე განსაზღვროს 1 ცალით;“
6. განკარგულების მე-2 და მე-3 პუნქტები, შესაბამისად, გადაინომროს მე-6 და მე-7 პუნქტებად.
7. განკარგულება ძალაში შედის ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს ვებ-გვერდზე [www.khashuri.org.ge](http://www.khashuri.org.ge) გამოქვეყნებისთანავე;
8. განკარგულება ეცნობოს ხაშურის №35 საოლქო საარჩევნო კომისიას.
9. განკარგულება შეიძლება გასაჩივრდეს დაინტერესებული პირის მიერ მისი გაცნობის დღიდან ერთი თვის განმავლობაში საარჩევნო ურდვის წარდგენის გზით ხაშურის რაიონულ სასამართლოში (მისამართი ხაშური, მ. კოსტავას ქ. №15).

საკრებულოს თავმჯდომარე ვაჟა შუბითიძე

## დანართი №1

ხაშურის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სააგიტაციო მასალების გასაკრავად შერჩეული ადგილები

ხაშურში:

1. ხაშურის საქალაქო კულტურის ცენტრის (ეგრეთწოდებული რკინიგზის კულტურის სახლის) მიმდებარე ტერიტორია.
2. ადგილობრივი მნიშვნელობის გზებზე განთავსებული ღამის განათების ბოძებზე - სამი მეტრის სიმაღლემდე დაშვებით, მაგრამ ბოძზე დამონტაჟებულ კვანძებთან, სადენებთან და სხვა ელ. მოწყობილობებთან არა უმეტეს 1 მეტრის სიახლოვისა.

დაბა სურამში:

1. კინოთეატრის მიმდებარე ტერიტორია.
2. კოსტავას ქუჩაზე მდებარე კულტურის სახლის მიმდებარე ტერიტორია.
3. ადგილობრივი მნიშვნელობის გზებზე განთავსებული ღამის განათების ბოძებზე - სამი მეტრის სიმაღლემდე დაშვებით, მაგრამ ბოძზე დამონტაჟებულ კვანძებთან, სადენებთან და სხვა ელ. მოწყობილობებთან არა უმეტეს 1 მეტრის სიახლოვისა.

მუნიციპალიტეტის სოფლებში არსებული ე.წ ყოფილი სოფლის კულტურის სახლების, კლუბების და მათ მიმდებარე ტერიტორიაზე, აგრეთვე ადგილობრივი მნიშვნელობის გზებზე განთავსებული ღამის განათების ბოძებზე - სამი მეტრის სიმაღლემდე დაშვებით, მაგრამ ბოძზე დამონტაჟებულ კვანძებთან, სადენებთან და სხვა ელ. მოწყობილობებთან არა უმეტეს 1 მეტრის სიახლოვისა.

ხაშურის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე საარჩევნო სუბიექტების მიერ შეიძლება საარჩევნო ღონისძიებები ჩატარდეს შემდეგ შენობებში:

ხაშურში:

ხაშურის საქალაქო კულტურის ცენტრი (ე.წ რკინიგზის კულტურის სახლი).

დაბა სურამში:

1. კოსტავას ქუჩაზე მდებარე კულტურის სახლი.

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიულ ორგანოებში:

ე.წ ყოფილ სოფლის კულტურის სახლებსა და კლუბებში.



ინტერესი გამოიწვია. საზეიმო ღონისძიებებს ესწრებოდნენ მთავრობისა და პარლამენტის, საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის წმინდა სინოდის წარმომადგენლები, ცნობილი მოღვაწეები - გურამ დონანაშვილი, სერგო ვარდოსანიძე და სხვები. იმავე დღეს გაიმართა ფაზისის მეცნიერებათა აკადემიის საზეიმო სხდომა, რომელმაც გაწეული დეპუტატისათვის სამეცნიერო სფეროში თავის საპატიო წევრ-აკადემიკოსად აირჩია პროფესორი ვაჟა შუბითიძე.

## ვაჟა შუბითიძის მონოგრაფიის პრეზენტაცია - ფოთში

ამ დღეებში, ფოთში ჩატარდა ფოთისა და ხობის ეპარქიის განახლების 20 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო ღონისძიებანი, რომლებზეც მიწვეულები იყვნენ სურამისა და ხაშურის ეპარქიის მმართველი მეუფე სვიმეონი და ხაშურის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ვაჟა შუბითიძე.

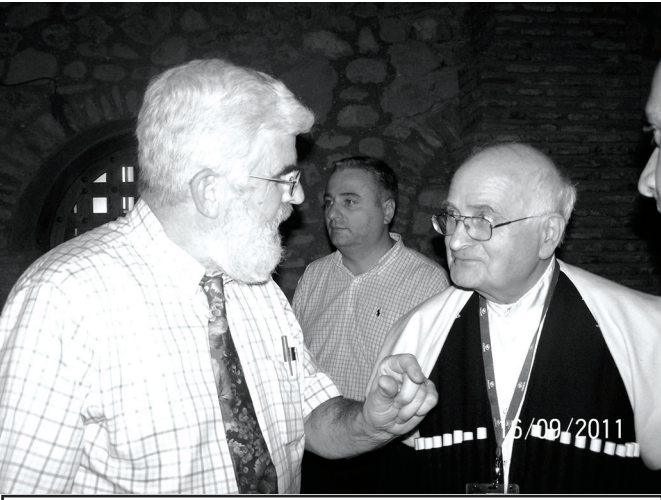
სადღესასწაულო ღონისძიებების ფარგლებში ჩატარდა ვაჟა შუბითიძის მონოგრაფიის „ნიკო ნიკოლაძე-კაცი-სახელმწიფო“ პრეზენტაცია, რომელმაც დამსწრეთა დიდი





არქეოლოგიური მასალები ცხადყოფს, რომ მსოფლიოში ერთადერთი თუ არა, ერთ-ერთი უძველესი მეღვინეობის და ყურძნის უნიკალური ჯიშების პატრონები ვართ, რომლითაც თამამად შეიძლება მოვიწონოთ თავი და ადგილი დავიმკვიდროთ. გარდა უნიკალური ჯიშებისა, მიშენელოვანია ღვინის სწორად და ტრადიციული მეთოდით დაყენება, რაც გამოარჩევს მას სხვა ქვეყნის ღვინოებისგან. ალბათ, ბევრი ჩვენგანის მარანში დღესაც ინახება ქვევრები, რომლებიც ჩვენი ბაბუების, მათი ბაბუების დანატოვარია, სწორედ ქვევრის ღვინო წარმოადგენს საუკეთესო ქიმიური შემადგენლობის და გემოვნური თვისებების ღვინოს, რომელიც იქცევა საერთაშორისო ყურადღებას და დიდ ინტერესს იწვევს. ვერც კი წარმოიდგენთ, რომ ეს ტრადიციული, იუნესკოს მიერ არამატერიალური კულტურის ძეგლად აღიარებული ქვევრის ღვინო, ერთხანს წარმოებდა ანალოგიური და მივიწყებული იყო. რომ არა ბევრი იღვლიანი შემთხვევა და ჩემი რესპოდენტის ძალისხმევა, ახლა მხოლოდ პოლიეთილენის, ხის და სხვა მასალის კასრებში დამზადებული ღვინო გვექნებოდა, რომელიც, დამეთანხმებით, ახლოსაც ვერ მივა ქვევრის ღვინოსთან. **თეიმურაზ ლლონტი** - ტექნიკის მეცნიერებათა დოქტორი, ალავერდის მონასტრის მარნის კონსულტანტ-ენოლოგი, უწინააღმდეგველად "ვაზი და ღვინო"-ს მთავარი რედაქტორია, ეს მცირე ჩამონათვალია მისი რეგალიების, სოციალური სტატუსების და დამსახურებების, რომელიც მას ქართული მეღვინეობა-მევენახეობის სფეროში აქვს. ბატონი თეიმურაზი, ჩვენი ქალაქის ხშირი სტუმარია. ჩვენ არ გავუშვით შემთხვევა ხელიდან და დღეს მკითხველს ამ უაღრესად საინტერესო პიროვნებას შევხვდებით. სამწუხაროდ, გახეთის მცირე ფორმატის გამო, სრულად ვერ გთავაზობთ მასთან ნაწერილ, ძალიან საინტერესო საუბარს, რისთვისაც ბოდიშს ვიხდით მისი და მკითხველის წინაშე.

### მეცნიერი, რომელმაც ქვევრის ღვინო გადაარჩინა და მსოფლიოს გააცნო



„ქვევრის ღვინის I საერთაშორისო სამეცნიერო სიმპოზიუმი“ ალავერდის მონასტერში. 2011 წელი. თეიმურაზ ლლონტი და ამერიკელი მეცნიერ-ანთროპოლოგი დოქტორი პატრიკ მაკოვერნი.

–1961 წელს დავამთავრე საქართველოს სასოფლო-სამეურნეო ინსტიტუტის მევენახეობა-მეღვინეობის ტექნოლოგიის ფაკულტეტი, შემდეგ მეზღვების, მევენახეობა-მეღვინეობის კვლევით ინსტიტუტში დავიწყე მუშაობა, სადაც 48 წელი გავატარე. დავიცავი საკანდიდატო-სადოქტორო. გარდა ამისა, დავამთავრე სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტი. შემდეგ უკვე ასპირანტურაში გავაგრძელე სწავლა. პარალელურად, ვამზადებდი საკანდიდატოს მეღვინეობაში. 1988 წლიდან ვეწეოდი პუბლიცისტურ საქმიანობას მრავალდარგოვანი ტრადიციული სოფლის მეურნეობის აღორძინების საკითხებზე. 100-ზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი ვარ, პუბლიცისტური წერილების, რომლებიც ორ წიგნადაა გამოცემული: 1988 წელს გამოვეცი "ილია ჭავჭავაძე და სოფლის მეურნეობა" და "ხმა მღაღადებლისა" 2002 წელს, სადაც მოთავსდა პრესაში გამოყენებული წერილები, იქ ჩანს ილია ჭავჭავაძის შეხედულება და პრობლემატიკა. 2003 წლიდან მსოფლიო ბანკმა დაიწყო ინსტიტუციური რეფორმები ჩვენს ინსტიტუტში, ეს უნდა ყოფილიყო სამაგალითო, რომელიც შემდგომ დაინერგებოდა ქვეყნის სოფლის მეურნეობაში. მე ამირჩიეს მეღვინეობის განყოფილების გამგედ. ასე გამოკვეთილად ეროვნული მიმართულება მანამდე არ ყოფილა ხეხილისა და ვაზის ადგილობრივი გენოფონდის და ღვინის დაყენების ტრადიციული ტექნოლოგიების აღდგენა-სრულყოფის ხელშეწყობისათვის.



2010 წ. ვაზისა და ღვინის 33-ე მსოფლიო კონგრესი. მარცხნიდან მარჯვნივ: „ I.V.“ პრეზიდენტი დოქტორი ივ ბენარი, თეიმურაზ ლლონტი, ვიცე-პრეზიდენტი დოქტორი ფედერიკო კასტელუჩი.

–**ხაშურთან თქვენი კავშირის შესახებ გვიამბეთ...**  
–მე ვარ პირველი სკოლის დირექტორის, თამარ ცინცაბაძის დისშვილი. დეიდა 33 წელი იყო სკოლის დირექტორი, ზაფხულობით აქ ვართ და პერიოდულად ჩამოვდივართ დეიდის სახლში, რადგან მას საკუთარი ოჯახი არ ჰქონია. აქ მაქვს ვაზი, ხეხილი, საკუთარი ხელით ვუვლი, ვერ მიატოვებ, სულ ყურადღება უნდა. ველოდები, მსხმოიარობაში შევიდეს, რომ „დანახარულისა“ და „მცვივანის“ ღვინო დავაყენო.  
–**ძალიან დიდი წვლილი ქვევრის ღვინის გადარჩენაში თქვენ მიგიძღვით, შეიძლება თამამად ითქვას, რომ ქვეყანას თქვენი ძალისხმევით დაუბრუნდა და შეუნარჩუნდა ქვევრი. ამაზე გვიამბეთ...**  
–იმ დროს არსებობდა კვების მრეწველობის საპროექტო ინსტიტუტი, რომელიც მინისტრთა საბჭოს ექვემდებარებოდა. იქ იხილებოდა საკითხი წარმოებისა და ქვევრის ამოღების შესახებ. 1966 წელი იყო, მასხოვს, ახალი მისული ვიყავი ინსტიტუტში, პროფესორმა გიორგი ბერიძემ შემომთავაზა დამეწერა მოხსენება, რომელიც ქვევრში დაყენებული ღვინის სიკეთეებს შეეხებოდა. ეს მოხსენება დიდი განხილვისა და ბჭობის საგნად იქცა. 80-იანი წლებიდან ისევ დაიწყო ბრძოლა ქვევრის ღვინის წინააღმდეგ. 1995 წელს ჩამოღობი იტალიელი გრამერი, ყიდულობს ქვევრებს კახეთში და მიაქვს. ვროპელები ყოველთვის

დიდი ინტერესით გვიყურებენ, როგორც ჩანს, კარგად იცოდნენ მათ ქვევრის ღვინის შესახებ. დღესაც წარმატებული ბიზნესმენია, იაპონიაში ეწევა ქვევრში დაყენებული ღვინის ექსპორტს. 1998 წელს დამტკიცდა კანონი ვაზისა და ღვინის შესახებ. 10 წელი ვიყავი ამ კომისიის წევრი, ბოლო ორი წელი პარლამენტში ვმუშაობდით კანონპროექტის დასრულებაზე.

–**რა იყო ამის შემდეგ, როგორ გაგრძელდა პროცესები?**  
–2006 წელს ალავერდელმა მიტროპოლიტმა დავითმა მიმიწვია კონფერენციაზე „ალავერდის ეპარქიის ისტორიის ფურცლები“, სადაც ხელოვნებათმცოდნეები და არქეოლოგები იყვნენ მიწვევულები. მოხსენება მქონდა მევენახეობა-მეღვინეობაზე, ძალიან დიდი აუიოტაჟი და ინტერესი გამოიწვია. მეუფემ შემომთავაზა, XI საუკუნის ახლად აღმოჩენილი მარანში დაგვეყენებინა ღვინო. მეორე წელს დავაყენე ღვინო, რომელმაც ორი წლის შემდეგ იტალიის მასშტაბურ ფესტივალზე „ვინი იტალია“, სადაც 500 დეკუსტატორი (სომელიე) ესწრებოდა, დიდი მოწონება დაიმსახურა, როგორც ტრადიციული ტექნოლოგიით დაყენებულმა, ბუნებრივ საფუერებზე დაუმუშავებელმა ღვინომ. მსოფლიო აღიარება მოჰყვა ამ ფაქტს. ეს იყო 2009 წელს, ხოლო 2010 წელს, ლონდონში, „დეკანტერის“ ყოველწლიურ საერთაშორისო კონკურსში, სადაც 11 000 ნიმუშამდე იყო წარდგენილი, მიიღო ბრინჯაოს მედალი. ეს იყო ოქროს ტოლფარდი გამარჯვება, რადგან მანამდე ევროპამ არ იცოდა ჩვენი ღვინო, ძალიან კარგი შეფასებები მოჰყვა ამ ფაქტს. „საფურავმა“ ისევ ალავერდში დაყენებულმა, რეგიონული გრან-პრი მიიღო. ეს იყო ძალიან დიდი გამარჯვება. იქ თუ ღვინომ გაიმარჯვა, იმას ფასი ეწევა ყველა ქვეყანაში. მის მერე, უკვე 17 ოქროს მედალი აქვს მოპოვებული ქვევრის ღვინოს.



2010 წ. ვაზისა და ღვინის 33-ე მსოფლიო კონგრესი. თეიმურაზ ლლონტი კითხულობს მოხსენებას: „ქართული ღვინის ისტორია და ტრადიციული ტექნოლოგიები“

–**როგორც უკვე აღნიშნეთ, ეკლესიის როლი დიდა ქვევრის ღვინის გადარჩენა-პოპულარიზაციაში...**  
–2010 წლის მსოფლიო წარმატების შემდეგ, 2011 წელს შევიცარიელმა, გერმანელმა და ავსტრიელმა მეღვინეებმა შექმნეს ქვევრის ასოციაცია და მივიპატივეს გახსნაზე. მეუფის დიდი ძალისხმევით, ოთხმა დამფუძნებელმა ჩამოაყალიბეს ქვევრის ფონდი და წავიდნენ გახსნაზე, როგორც წარმდგენები ქვევრის ფონდის და არა წარმომადგენლები. ეს ყველაფერი მცირე დროში მოხდა. იმ წელსვე ექსპო ჯორჯიაში, პირველად ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში, მთელი კედელი ეკავა ყველა მწარმოებელს, რომლებიც ქვევრის ღვინოს აყენებდნენ. ძალიან დიდი ინტერესი გამოიწვია. ამის შემდეგ ალავერდში, შემოდგომით, ჩავატარეთ ქვევრის ღვინის პირველი სამეცნიერო სიმპოზიუმი, ეს იყო ასევე დიდი მნიშვნელობის ამაში სახელმწიფოს მონაწილეობა არ მიუღია, ეკლესიამ და მსოფლიო ბანკმა გაუწია ორგანიზება. დარბაზიდანვე მიდიოდა პირდაპირი ტრანსლაცია სხვადასხვა ქვეყნებში, რამაც ძალიან კარგად იმუშავა. დღეს ეს სიმპოზიუმი ორ წელიწადში ერთხელ იმართება, სადაც აქტიურად ვმონაწილეობთ.

–**გორი-ატენის ეპარქიაში მეუფე ანდრია გახსნა დელატამონასტრის უძველესი მარანი და ჩამოასხა "ბუდეშური", ჭყონდიდელმა მიტროპოლიტმა ოჯალეში გაამზადა ჩამოსასხმელად. სხვა მეუფეებიც მზად არიან ხელი შეუწყონ ტრადიციული ჯიშების გადარჩენას და მის ტრადიციულ დაყენებას.**

–**რა სხვაობაა ჩვეულებრივი წესით დაყენებულ და ტრადიციული წესით დაყენებულ ღვინოებს შორის?**

–ქვევრის ღვინოს განსაკუთრებული გემოვნური და ქიმიური თვისებები აქვს. ადრე ტრადიციული ტექნოლოგიები დარღვეული იყო. ღვინო უნდა დაღვინებულიყო აპრილამდე. მოსკოვში უნდა გავზავნილიყო მონაცემი, თუ რა რაოდენობის ღვინო დააყენა ქვეყანამ. დეკემბერში ხსნიდნენ ჭაჭიდან, ღვინო ვერ იქნდა იმ თვისებებს, რომელიც ახასიათებს. არმატები ღვინოს იანვრიდან უნდა იხვეწებოდა, რბილდება და სტაბილური ხდება, რაც დეკემბერში გახსნის შემთხვევაში, იკარგებოდა.

–**ქვევრში დაყენების ტექნოლოგია როგორია?**

–დაყენების ხუთი ტექნოლოგია გვაქვს საქართველოში. აქამდე ორი იყო ცნობილი, კახური და იმერული. კახური, იმერული, ბუნებრივად ცქრიალა, სამეგრელო-აფხაზეთი-აჭარა-გურია, კოლხური დაყენება, ბუნებრივად ნახევრადტკბილი ღვინოები. ჭაჭაზე დგება სრულად. ბუნებრივად დაიწურება, 5-6 თვე ვხურავთ. დღილი დამთავრდება, შეივსება და ფერმეტულად თიხით დაიხურება, ინახება გაზაფხულამდე, მარტი-აპრილამდე. შემდეგ მოიხსნება, ზედა თავი უკვე მდგრადა ღვინოა, რომელსაც დამუშავება აღარ სჭირდება. დანარჩენს, რასაც უკვე ჭაჭა აქვს, ორ ფრაქციად იღებენ, ბუნებრივად იწმინდება და სხვა არმატები აქვს. მეღვინეებს რომ ვაჩვენებ, ძალიან მოეწონათ, არ ელოდნენ. რომ არა ის ბუნებრივი შეხვედრა ჩემსა და მეუფეს შორის ალავერდის მონასტერთან, შესაძლოა, დღეს ქვევრის ღვინო დაკარგულიყო. ქვევრის ღვინო არის არა მხოლოდ ის, რომ ქვევრში დავაყენოთ, აუცილებელია ქვევრშივე ინახებოდეს.

–**თქვენი აზრით, რა არის საჭირო ჩვენი ღვინის პოპულარიზაციისთვის სხვა ქვეყნების ბაზარზე?**

–ამისთვის, პირველ რიგში, დიდა ეკლესიის როლი. კერძო მწარმოებლები ძირითადად კომერციულ ინტერესს ეძებენ. ეკლესია-მონასტრებში ტრადიციული წესით ხდება ღვინის დაყენება, რაც ევროპელების და ამერიკელების ინტერესს იწვევს, ევროპულად დაყენებული აღარ უნდათ, მითუმეტეს ევროპული საფუერებით დაყენებული, რომლებიც ბიძაშვილებივით ჰგანან ერთმანეთს, ისინი ეძებენ ევზოტიკას, სხვა გემოებს. მსოფლიო დაიდალა ერთი და იგივე ჯიშე

(დასასრული V გვერდზე)



დომიტრი ყიფიანის დედაწლი, მისი მრავალმხრივი მოღვაწეობა სამშობლოსა და ხალხის სამსახურში, იმდენად დიდი იყო საქართველოში, რომ მან თავისი უმწიკველი, მოუსყიდავი, უანგარო სამსახურით საყოველთაო პატივისცემა დაიმსახურა, მისი სახელი ქუხდა იმდროინდელ საქართველოში და ილიამდე უწოდებდნენ მას ერის მამას, რომელიც შემდგომში კომუნისტურმა რეჟიმმა მიჩქმალა და შეძლო მომდევნო თაობებისთვის დომიტრი ყიფიანი გადაევიწყებინა.



თავისი ცხოვრების წლები მან ისე გახარჯა, როგორც ეკადრებოდა ნამდვილ მამულიშვილს, ჭეშმარიტ ადამიანს. ბევრი ქართველის სული და გული მისკენ იყო მიპყრობილი, როგორც ერისა და მართლის, დიადი ქობაგისკენ.

დ. ყიფიანის გარდაცვალების შემდეგ, ილია ჭავჭავაძემ "ივერიონში" დაბეჭდა წერილი, სადაც მთელი სისრულით წარმოაჩინა დომიტრი ყიფიანის პიროვნება: მისი აზრით, იგი იყო უდიდესი ნებისყოფისა და უადრესად პრინციპული ხასიათის მოღვაწე, რომელიც მართალი გზით მიდიოდა, ე.ი. მისი უმთავრესი მიზანი, მისთვის მშობელი ქვეყნის, თავის ჩაგრული და პატივყრილი ხალხის სასიცოცხლო ინტერესების დაცვა გახლდათ.

საინტერესოა ილიას გადასახედიდან დომიტრი ყიფიანის პიროვნებაზე მისი წარმოდგენა, მიუხედავად მათი ურთიერთსაწინააღმდეგო შეხედულებებისა ზოგიერთ საკითხებზე.

1893 წელს, როდესაც ილია ქვიშხეთში დომიტრი ყიფიანის ოჯახს ესტუმრა, მოგვითხრობს დომიტრი ყიფიანის რძალი ნინო ტატიშვილი. სახელდახელოდ გამართულ სუფრაზე პირველი ილია წამოდგა ფეხზე და დიდი შტაბუჭდილებების სიტყვა წარმოთქვა, რომელიც მიმართა დომიტრის მეუღლეს და მწარედ აატირა. ჩემდა სავალალოდ, აღარ მახსოვს მისი შინაარსი (იგონებს ნინო) ხსოვნაში ჩამრჩა მხოლოდ უკანაკნელი სიტყვები „დომიტრი იყო ჩვენი ხურთთმოდგარი და ჩვენ მისი კალატოზებით“.

შთაბეჭდავია აკაკი წერეთლის მიერ წარმოთქმული სიტყვა მთაწმინდაზე, დომიტრი ყიფიანის დაკრძალვაზე.

„შენი სიცოცხლის დროს სიამოვნებითა და მოწიწებით შენ წინ თავმოხრილი დღეს მწუხარებით მოვიდრეკე მუხლს, რომ უკანასკნელად თავყვანი ვცემ შენს გაცვიებულ გვაძს, ავაზაკებისგან სიცოცხლეამწარებულს.“

ნათელი სხივმოძინარედ ამობრწყინებული, სხივგაფანტვითვე ჩაესვენება, იმავე დიდებით და ძლიერებით, რომლითაც ამოეღვარებულა და ნათელი სრბოლა მისი ყველასთვის სათვალდათვალაო, თვინიერ ბრძენისა და შენც, არსება ნათელი როგორც სიცოცხლე, ისე სიკვდილი შენი შეიქნა ყველასთვის სათვალდათვალაო და მამა, შენდა საქებრად, სადიდებლად რაღა ვთქვათ ისეთი, რომ საქართველოს ერთი კუთხიდან მეორამდე არ ენახოთ, არ ვგრძნოთ, არ გაეგონოთ.

და აჰა! ხელცარიელი, უგვირგვინო ვდგავართ შენ წინ და მხოლოდ ცრემლებს ვაფრქვევ შენ ბედშია, მაგრამ დიდებულ კუბოს! დეე, უფოთო-უსჯულოდ დათხეულს შენს სისხლს შეეთანაზიაროს ცრემლი სიმართლისა და გულწრფელობისა, რომ ორივე ერთად შეერთებულად, წმინდად დაიდვას იმა მომავლისთვის, რომელსაც შენ მთელ შენ სიცოცხლეს სწირავდი და ღირსიც გახდი, რომ იწოდო ნამდვილ დომიტრი თავდადებულად!

მშვიდობით ხორციელად დაკარგული, მაგრამ სულიერად კი საშვილიშვილოდ მოკავშირეე ჩვენო დიდებულ მოძღვარო!

არჩილ ჯორჯაძე თავის გადასახედიდან ასეთ შეფასებას აძლევს დომიტრი ყიფიანს:

„დომიტრი ყიფიანი დასაფლავებულია მთაწმინდაზე-იქ სადაც ილია განისვენებს ამჟამად. ეს ორი მოღვაწე, სხვადასხვა გზით მოსიარულე, ერთ შესაზურში მეზობლად დაბინავა ქართველმა ერმა და ეს შემთხვევით არ მოხდა, ასე, ამას დიდი და დრმა აზრი უდევს საფუძვლად. ორივენი საქართველოს განთავისუფლების სხვადასხვა სახით გამომსახველნი იყვნენ, ილია თითქოს ჭმუნვის და ფიქრის სიმბოლოა, დომიტრი სიმბოლოა ნებისა და მოქმედებისა. ილია პოლიტიკური აზროვნების მხრივ, ახალი კაცი იყო, თუმცა ძველი დროისა და ნააზრევის კვალი მის გულში წაშლილი არ იყო. დომიტრი ამ მხრივ სავსებით ძველი ეპოქის კაცი იყო, სამაგიეროდ მასში ამ ეპოქის ძლიერი ნებისყოფა იყო ჩანერგილი, რომელიც ამოძრავებდა მის ნებისყოფას, განსაკუთრებით უკანასკნელ ხანაში. ილია, თუმცა არსებითად ოპტიმისტი, რეალისტით იყო შეპყრობილი და მის მოქმედებას პირდაპირობა და შემართება აკლდა. დომიტრი მთელი, მაგარი და მთლიანი იყო, როგორც ბუნების წიაღში ნაპოვნი ტვინი და მის ყოველ გადაწყვეტილებას შეურყევლობის სიმარჯე ჰქონდა, დიას, შემთხვევით არ არიან დომიტრი და ილია იმ მშვენიერ მადლობზე უძველესი ტაძრის გვერდით, სადაც ეს ძველისძველი ტანჯული, ხოლო გულგაუტეხავი დედაქალაქი, ასე ლამაზად იშლება მთების დაქანებულ ფერდობებზე და დაბლა ნელის მღვდვარე მტკვრის ორივე ნაპირებზე მოლოდინში გაოცებული სიხარულით გაგვირბდით ამ ჩვენ დამშვენებულ ქვეყანას და ახლა ამ მოხუცის წყალობით, მთაწმინდაზედ, რომ მიწას აბარია, გადაჭრით და სამუდამოდ გამოვერკვიეთ ძილისა და ბურანისაგან, მამა განისვენე მშვიდობიანო და დიდო მოხუცო, შენი სახელი კი აღბეჭდილია, ქართული ეროვნული შემეცნების ისტორიაში“.

ასევე საინტერესოა ნიკო ნიკოლაძის შეხედულება დომიტრი ყიფიანზე: „თბილისის საადგილმამულო ბანკი თავის აღმოცენებას უნდა უმადლოდეს

მხოლოდ და მხოლოდ დ. ი. ყიფიანს. ამის უარყოფა არ ძალუძთ ბანკის აღმადგენ მოღვაწეებსაც კი“.

„ ჩვენ შორის დ. ი. ყიფიანი არის მედგარი, ენერგიული, და პატიოსნების იშვიათი განსახიერება. იგი მეტიმეტად დიდი ჭკუის, განუზომელი უნარის პატრონია, აქვს გამოცდილების და ცოდნის დიდი მარაგი, გარდა ამისა ეკუთვნის იმ დროის საუკეთესო ადამიანთა რიცხვს, ის ყოველთვის ბეჯითად აღეგნებდა თვალყურს საზოგადოებრივი აზრის მოძრაობას და მისი ნათელი გონებისათვის ყოველთვის მისაწვდომი იყო საზოგადოებრივ მოთხოვნილებათა გაგება.“

კიტა აბაშიძე: „დომიტრი ყიფიანი და ილია—ეს ორი ბურჯი ჩვენი ეროვნებისა, ამაყად გამოიყურებიან XIX საუკუნის უიმედო და უნუგეშო სინამდვილიდან“

დომიტრი ყიფიანი პირველი ქართველი პროტესტანტია, რომელმაც ხმა ამოიღო მაშინ, როდესაც გარემო დუმილით იყო მოცული.

იმ საშინელი თავდამცირების ხანაში ყიფიანის სიტყვა მკვეთრი იყო, ვით მოღერებული ხმალი და თავზარდამცემი, როგორც მოულოდნელი თავდასხმა. ვალერიან გუნია წერდა დომიტრი ყიფიანზე:

„ღიად, იგი იყო რაღაც დევემირი, უცხო ქმნილება, აღსავსე მხნეობით, პატიოსნებით, სიმართლით და განუზომელი სიყვარულით!..“

„მის ყოველ სისხლის წვეთში საზოგადო საქმისთვის შრომის სურვილი უღულდა, რომელიც ერისა და ქვეყნისთვის მზად იყო მსხვერპლად შეეწირა თავისი აწმყო, მომავალი და თვით საყვარელი სიცოცხლე, საზოგადოების და ხალხის სამსახურში, დიდებულის სულით და გულით იგი დიდებული იყო კაცთა შორის თავის საქმეებში, შეუდრეკელი ხასიათითა და უხედველის სიმტკიცით...! დიად მთელს საქართველოს რომ ჭიროდა ის კაცი იყო, ვით შეჭფერის კაცსა კაცობა. მე ვეღარ ვნახავ იმის მსგავსსა ჩემ სიცოცხლეში“.

შალვა ჩხეტია წერდა: „ხელისუფლებას უნდოდა დ. ყიფიანი დასჯილიყო, რომ მომავალში მსგავსი რამ არ გაემეორებინა.“

„მაგრამ დ. ყიფიანი არ იყო იმ ტიპის მოღვაწე რომელსაც შეიძლება ვინმემ ხელი ააღებინოს თავის რწმენაზე დაშინებით ან თუნდაც დაყვავებით. დ. ყიფიანის ცნობილი პრინციპულობა და იდეურობა, შეურყეველი ხასიათი და ნებისყოფა, სამშობლოსადმი უანგარო სიყვარული და ერთგულება სავსებით გამორიცხავდა მის უკან დახევას მისი მხრით, (რასაც შეეწირა კიდევც). მას არასოდეს უღალატია თავისი პრინციპებისთვის და საზოგადოებრივი საქმე პირად ანგარიშზე არ გადაუხურდაცვლია“.

ზაქარია ჭიჭინაძე: „დ. ყიფიანი არის ისეთი პირი, რომლის მსგავსიც იშვიათია, არამც თუ მის დროში, არამედ ჩვენ დროშიაც“.

„გამბედაობაში მას ბადალი არ ჰყავდა, მის ღირსებას ცხადად ცნობენ მისი საქმენი და მაგალითი, ვიტყვი, რომ ჭეშმარიად მკვდარი დ. ყიფიანის ცხოვრების ცნობები, ბევრ ჭაბუკს ქართველს გაამხნევეს და აღადგენს იგი ცოცხლის გრძნობებითა.“

ეს თვალსაჩინო პირი რომ ირლანდიაში დაბადებულიყო იგი იქმნებოდა ირლანდიის გლადსტონი, ჩვენ კი ამ პირს

ქართველების გლადსტონს ვუწოდებთ, ეს არამც თუ მარტო საქართველოს, არამედ მთელი კავკასიის გლადსტონად წარმოდგენითაა, რომ ეს პირი თავის დროს დაბადებულიყო და ან მას შესაფერი დასი ჰქვრიყო გარს.“

შალვა ამირჯანი: „დომიტრი ყიფიანი დიდი ცოდნითა და ნიჭით შეიარაღებული საზოგადო მოღვაწე იყო. მაგრამ საზოგადო მოღვაწეს მასში პატრიოტი სჯაბნიდა.“

დომიტრი ყიფიანი პატრიოტი იყო „ფეხით თხემამდე“ მეფე ღირის სიტყვებით რომ ვთქვათ, მისი სარწმუნოება სამშობლო იყო, მისი ზნეობა-პატრიოტიზმი.

სიმამაცე შეადგენდა სიმშვენიერეს მისი სულისას, შთამომავლობას დაუტოვა ძველად ტანჯული დღენი თავისი ცხოვრებისა, ამ ძველზედ თავის სისხლის წვეთებით დაწერა მან, როგორ უნდა უყვარდეს ადამიანს სამშობლო და როგორ უნდა დაიცვას მან იგი.“

ფელიქს დანელიამ თავისი წერილის სათაურად დომიტრი ყიფიანზე შემდეგი სიტყვები გამოიყენა: „მსგავსი კაცები ერთობ იშვიათად იბადებიან“.

„დომიტრი ყიფიანი თავის დროისთვის დიდად განათლებული და ერუდირებული, საქმის მცოდნე, შეუდრეკელი სულისა და ხასიათის ჭეშმარიტი პატრიოტი პიროვნებაა, იგი სიტყვითა და საქმით ერთგულად და თავდადებით ემსახურებოდა ხალხს“.

სილოვან ხუნდაძე დასწრებია დომიტრი ყიფიანის დასაფლავებას, ქუთაისში დაბრუნებულს წერილი გამოუგზავნია გარდაცვალებულის მეუღლისათვის „დიდად პატივცემულო ნინო! „მოგესხენებათ თუ როგორ მიყვარდა მე დომიტრი და მაშასადამე დამიჯერებთ, რომ ამ საშინელმა ამბავმა თავზარი დამცაროცა გარემოს თვალის მოვაველე. ყველა ჩემსავით ტიროდნენ, ჩემი ცრემლი მთელი ხალხის ცრემლში გაერია და სრულიად შთაინთქა, დამერწმუნეთ რომ დომიტრისთანა კაცები არასდროს კვდებიან და მარად იცოცხლებს მთელი ქართველი ერის, ყოველი ჭეშმარიტი ადამიანის გულში. ამგვარად დიდებული სიკვდილი არის საუკუნო სიცოცხლე, საუკუნო ცხოვრება! ამ რწმენამ გვანუგეშა ჩვენ, ამ წარმოდგენამ შემაშრო თვალს ცრემლი მეც და გამხნევებული წარმოვიდგენ მის სახეს, როგორც კვლავ ცოცხალს, ქალბატონო ნინო! თქვენც ინუგეშეთ დომიტრის უკვდავი სახელით და თქვენცა შეიშრეთ თვალს ცრემლი“.

კონსტანტინე გამსახურდია წერდა დომიტრიზე: „დიდი საკითხია, ტრაგედიის გმირი უფრო დიდი კაცია, თუ ტრაგედიის ავტორი, ჰამლეტი თუ შექსპირი, სოკრატე თუ პლატონი, დომიტრი ყიფიანი თუ ილია ჭავჭავაძე.“

ილია ჭავჭავაძე იყო ავტორი საქართველოს ტრაგედიისა, დომიტრი ყიფიანი ამავე ტრაგედიის გმირი. ილია ჭავჭავაძე თავის სულში ატარებდა ამ ტრაგედიის ყველა ელემენტს, მაგრამ მისი ცოვრების ფინალი პირდაპირ შედგებოდა მისი ცხოვრების და ბრძოლის ტრაგიკული კვანძისა, დომიტრი ყიფიანი როგორც ავტორი, როგორც მწერალი ჩვენ აღარ გვახსოვს, მას არცერთი თვალსაჩინო ლექსი, არც მოთხრობა არ დაუწერია.

მიუხედავად ამისა, მას ილიას გვერდით მიუჩინა ქართველმა ერმა ადვილი და მათი დაშორება ჩვენ ხსოვნაში შეუძლებელია.“

ვახტანგ თულაშვილი ჟურნალ „მოამბის“ 1895 წ. №-5-ში წერდა დ. ყიფიანზე:

„ღმერთმა ნუ მოაკლოს საქართველოს ამისთანა ერთგული და სახელოვანი მამულიშვილი“ იმედი გვაქვს, ოდესმე იმისთანა დრო დადგება, როდესაც საზოგადოება დააფასებს ნამდვილსა და ერთგულ მამულიშვილს და გაარჩევს ვინ

(დასასრული V გვერდზე)



(დასასრული)

ემსახურებოდა ქვეყანას სულითა და გულითა, ვინ იღწვოდა მისთვის საქმი-  
თა და ვინ მხოლოდ ლიტონის სიტყვითა.

ოსებს იმედაშვილი: „ხვად სრულდება ასი წელიწადი, რაც თვალი გაახ-  
ილა დიდებულმა მამულიშვილმა დიმიტრი ყიფიანმა, მეორე დიმიტრი თავ-  
დადებულად წოდებულმა.“

დიმიტრი ყიფიანი-გვემუღლი-წამებული-ეს იგივეა მეცხრამეტე საუკუნის  
საქართველო, საქართველო მრავალტანჯული“.

სამსონ ფირცხალავა: „ვინც რა მიმართულების არ უნდა იყოს, გვერდს ვერ  
აუვლის იმ მოხუცის პიროვნებას, რომელმაც სამართლიანად დაიმსახურა  
თავდადებული მამულიშვილის სახელი, ვერცერთი ჩვენი მკვლევარი ვერ  
გაივლის მის წინაშე ისე, რომ დიდხანს, დრმად არ ჩაუკვირდეს მის სახელს  
რომელიც ბრწყინავს რწმენით და გაბედულებით“.

გრიგოლ დიასამიძე: „დიმიტრი ყიფიანი, დიდი, მეტად დიდი პიროვნებაა, რო-  
გორც თავის მედგარი, შეუპოვარი ხასიათით, ისე შემოქმედებით.“

ნიკო ყიასაშვილი: „დიმიტრი ყიფიანი, როგორც საზოგადო მოღვაწე ერის  
ცხოვრების იმ საჭირობორტო პრობლემების გადაჭრას ემსახურებოდა, რაც  
თავდადებული პატრიოტის ფანატიკურ თავგანწირვას მოითხოვდა, ყვე-  
ლაფერი, რასაც ეს შესანიშნავი მოქა-  
ლაქე აკეთებდა, დიდი შინაგანი წვითა  
და შემოქმედებითი ნიჭით იყო აღბე-  
ჭილი და თუ მან, ლიტერატურული  
მოღვაწეობის სფეროში შედეგები არ  
დაგვიტოვა-აქაც მისი ღვაწლი მაინც  
მეტად დიდია. დიმიტრი ყიფიანი, ფაქტი-  
ურად ყამირს ტეხდა, როცა შექსპირის  
ქართულად ამტკველებას ცდილობდა  
და საოცარია მისი პიონერული ნაბიჯების სითამამე და წარმატება, რომელ-  
საც ისტორიული მნიშვნელობა გააჩნია“.

დიმიტრი ყიფიანის თარგმანებს ის უდავო ღირსებები აქვს, წერს დიმი-  
ტრი ყიფიანის მკვლევარი პროფესორი თამაზ ჯოლოჯუა, რომ: ა) მათი  
უმეტესობა შესრულებულია ორიგინალის ენაზე; ბ) მთარგმნელს მშობლი-  
ურ ენაზე ძირითადად გადმოქონდა დასავლეთ ვეროპული ლიტერატურის  
ნიმუშები, რითაც ხელს უწყობდა ქართული ლიტერატურული აზროვნების  
ვეროპეიზაციას.

გუნა კვარაცხელია. „დიმიტრი ყიფიანი ცნობილია, ერთი მხრივ, როგორც  
დიდი საზოგადო მოღვაწე, ლიტერატორი და პუბლიცისტი, შექსპირის, მო-  
ლიერის, პიუგოს ნაწარმოებების მთარგმნელი, ორიგინალური თხზულებებისა  
და ისტორიული ნარკვევების ავტორი, ქართული დრამატული საზოგადოების,  
ქართული პერიოდული პრესის, პროფესიული ქართული თეატრის, ქართველ-  
თა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების, პირველი საჯარო  
ბიბლიოთეკისა და საადგილმამულო ბანკის ერთ-ერთი ორგანიზატორი  
და, მეორე მხრივ, როგორც სახელმწიფო მოღვაწე. არ არის არც ერთი ადგი-  
ლი და კუთხე საქართველოში, სადაც დიმიტრი ყიფიანი არ ყოფილიყო  
დანიშნული მთავრობისაგან, როგორც ჭკვიანი და ნიჭიერი კაცი. იმერეთი,  
სამეგრელო, გურია, ქართლი, კახეთი-ყველა იცნობდა დიმიტრი ყიფიანს. ოც-  
დაცამეტი წლის სამსახურის დროს დ. ყიფიანს არ მოუსვენია არც ერთი

დიმიტრი ყიფიანი

თანამედროვეთა და მამუ-  
ლიშვილების გადასახედიან

დღე, არც ერთი საათი; იგი მხნედ ასრულებდა თავის მოვალეობას, მა-  
გრამ ისე კი არა, როგორც ჩინოვნიკი, არამედ როგორც პატიოსანი კაცი და  
დაუცხრომელი მოღვაწე“.

ცნობილი საზოგადო მოღვაწე თემურ ჯაგოდინიშვილი თავის აზრს გა-  
მთქვამდა დიმიტრი ყიფიანზე.

„თავისი ნაშრომების მიხედვით, დ. ყიფიანი წარმოდგება მკვლევარად, რო-  
მელიც იცნობს თავის თანამედროვე მეცნიერების, მათ შორის ენათმეცნიერ-  
ების და ფოლკლორისტიკის მონაპოვრებს, ფლობს დიდ ცოდნას და ქართუ-  
ლი ზეპირსიტყვიერი მასალის რაობას ამ ცოდნის სიბრტყეზე არკვევს.“

უცნობი ავტორი: „დიმიტრი ყიფიანის ვრცელი სამოღვაწეო ასპარეზის  
შუაგულია საქართველო, მისი სამშობლო, სიყვარული მისდამი... ეს სიყვარ-  
ული იყო გვირგვინი ყველა მისი საქმეთა“.

უცნობი ავტორი: „მას არ გაუმიდრებია არც ჩვენი მწერლობა, არც ჩვენი  
მეცნიერება, მაგრამ ის ჩვენ თვალწინ სდგას, როგორც ბრინჯაოსაგან ჩამ-  
ოყალიბებული განსახიერება თავდადების, რაინდობისა და სიმტკიცისა. ეს  
მორალური თვისებები კი ერისათვის არანაკლებ ძვირფასია, ვიდრე გამოჩე-  
ნილი ლიტერატურული ნაწარმოები ან მეცნიერული ტრაქტატი.“

ეროვნული თავმოყვარეობის დაცვა და ისიც საკუთარი სისხლის ფასად  
ისეთი დიადი და ამდლებული აქციაა,  
რომ არასოდეს არ უნდა დაივიწყოს  
შთამომავლობაში“.

უცნობი ავტორი: დიმიტრი იყო  
დიდებული მამულიშვილი და მისი მს-  
გავსი მეცხრამეტე საუკუნეში არავინ  
დაბადებულა საქართველოში“.

და ბოლოს, იმ უამრავი ლექსებიდან  
რომელიც დიმიტრი ყიფიანს მიუძღვნეს

გარდაცვალებისას სილოვან ნარმანიძის ლექსით დავამთავროთ:

ის გმირი იყო და გმირულად უყვარდა ბრძოლა,  
ცრუ-პატრიოტთა მსგავსად მალვით არ გააჰიოლა,  
სხვებს სიტყვით უყვართ თავისი მხარე, სხვებს ენა სტკივათ,  
მას ძველებურად მამულისთვის გული სტკიოდა.  
დღეს მსგავსი გმირი აღარა გვყავს, ის იყო ერთი,  
მასხედ იტყოდი წრფლის გულითა : „აჰა ქართველი“  
ისიც ჯვარს აცვეს, რას უყურებ, მზეო, დაბნედი,  
ცაო, იტირე და ადავსე ცრემლით ტყე-ველი...“

„დიმიტრი ყიფიანს დღესდღეობით ქართველთა საზოგადოების ცნობიერე-  
ბაში სრულებით არ უჭირავს ის ადგილი, სადაც სამართლიანად უნდა ეჭ-  
იროს“, წერს თამაზ ჯოლოჯუა თავის სტატიაში.

დიმიტრი ყიფიანის ღირსებებზე და დამსახურებებზე საუბარი დაუს-  
რულებლად შეიძლება, მაგრამ ყველაზე საოცარი ის არის, რომ იგი თავის  
სამშობლოში, რომელსაც თავი შეწირა დაფასებული არ არის. არ არსებობს  
მისი ძველი საქართველოში. მისი სახელ-კარი ქვემოხეთში, სადაც მუხუშუბია  
განთავსებული თავზე გვენგრევა. საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა  
სინოდმა, დიმიტრი ყიფიანი 2007 წელს წმინდანად შერაცხა. საზოგადოების  
ყველა ნაწილმა ასე თუ ისე, თავისი ვალი მოიხადა, გარდა სახელმწიფოს,  
რომელიც ჯიუტად დუმს.

გივი გელაშვილი

(დასასრული)

ბით. ჩინეთმაც კი დაიწყო "კაბერნეს" გაშენება, რომელიც ახლოსაც ვერ  
მივა "საფერავთან", ესაა უნიკალური ჯიში.

-როგორც ვიცით, რამდენიმე დაკარგული უნიკალური ყურძნის ჯიში თქვე-  
ნი ნაპოვნია...

-2011 წელს, დაკარგულ კახური ყურძნის ჯიშს მივაგენი ყვარელში, სულ 33  
ძირს. 1846 წლის რუსულ გაზეთ "კავკაზში" წავაწყდი პუბლიკაციას, სადაც  
ჩამოთვლილი ყურძნის ჯიშები: "რქაწითელი", "საფერავი", "კახური მწვანე" და  
"მცვივანი" გამორჩეულ სახეობებად იყო  
დასახელებული, რომლებიც იძლეოდნენ  
საუკეთესო ღვინოს. როდესაც კახეთში  
აღმოვაჩინე ეს სახეობა, მოსახლეობამ  
დამითმო ეს 33 ძირი, შევესწავლე და 6 წლის მანძილზე მომქონდა ყურძენი  
და ვაყენებდი ღვინოს. შევესწავლე ქიმიურ-ტექნოლოგიურად. გამორჩეულია  
ბევრი თვისებით, ჩვენ პირობებში, (ხაშურში) 27-მდე ადის შაქრიანობა. ცოტა  
გრძელ ადგილებში, აქვს შაქრის დაგროვების გენეტიკური თვისება და შე-

მეცნიერი, რომელმაც ქვერის ღვინო  
გადაარჩინა და მსოფდიოს გააცნო



2011 წ. ქვერის გახსნა ალავერდის მონასტრის მარანში. მარჯვნიდან  
მარცხნივ: ალავერდელი მიტროპოლიტი დავითი და თეიმურაზ ღლონტი  
აჭაშნიკებენ ქვერის ღვინოს.

დარებით ყინვაგამძლეა.

ხაშურში არის ასეთი სახეობა "დანახარული", პირველად ვნახე ინფორ-  
მაცია ამ სახეობაზე, აღმოჩნდა, რომ ისტორიულად ხაშურის მიკროზონაში

იყო გაგრცელებული. დავიწყე ძიება, აღარ იყო ფიზიკურად. 2006-08 წლებში  
კიშინიოვის კოლექციებში იყო შენახული 137 ქართული ჯიში, რომელიც  
უკვე ჩვენ აღარ გვქონდა. დიდ ქვეყნებსაც არ აქვთ ამდენი სახეობა. და-  
ნახარული ჩამოიტანეს, ჯილაურას სანერგე მეურნეობაში ღვინოც დააყენეს.  
ასეთი ღვინო ქართლში არ არის, ჩამოყალიბებული, მამაკაცური ღვინოა. მუხ-  
რან ბატონს ქონდა 10 სახეობის ღვინო, 5 შავი, 5 წითელი, რომლებიც 60-იანი  
წლებიდან აღარ არის.

-ხაშურში რომელი ყურძნის ჯიშით შეგვიძლია თავი მოვიწონოთ?

-მშვენიერი ღვინო დგება ჩინურისგან, გორული მწვანისგან, დანახარულის-  
გან, თავკვერისგან, რომლებიც ჩვენს  
ნიადაგებს და კლიმატს ერგება.

-ჩვენთან სუფრახზე მხოლოდ  
ერთი ღვინოთ ვმასპინძლობთ,  
როცა სხვადასხვა კერძს, სხვადასხვა ფერის და თვისებების ღვინო შეფ-  
ერება. რამდენად გამართლებულია ეს და თუა ამის კულტურა საქართვე-  
ლოში ახლა?

-უცხოელები რომ ჩამოდიან, გაცეცებული არიან ჩვენი სუფრით, ღვინით.  
2013 წლის „ექსპორტორჯის“ სიმპოზიუმში ჩამოსული იყო კალიფორნიიდან  
რესტორნის მფლობელი, რომელმაც თქვა, რომ ძალიან მოსწონდა ჩვენი სუ-  
ფრა და სურვილი ჰქონდა, მის რესტორანში დაენერგა ისეთივე კულტურა.  
როგორც აქაა, სადაც ყველაფერი ერთდროულად შემოდის და ყველაფერ  
ამას, ერთი ღვინო მოყვება.

გერასიმოვი იყო პროფესორი, თელავის ინსტიტუტის განყოფილების გამგე,  
რომელიც პირდაპირ წერს, რომ ცხარე და ცხიმოვანი საკვებთან კარგადაა  
შეთანაწყობილი კახური ღვინოები. ევროპული უფრო თევზთან, ყველთან.  
"კახური მცვივანი" გამორჩეულია მაღალი ანტიოქსიდანტური მაჩვენებლით.  
ოქსიდანტი არის ის ნივთიერება, რომელიც ძალიან მდიდარია "მცვივანსა"  
და კახურ "საფერავში", თეთრი ჯიშებიდან არცერთია ასეთი თვისებების.  
ანტიოქსიდანტები დევიანი ქოლესტერინს და მავნე ნივთიერებებს უჯრე-  
ლებიდან, ანუ, ასუფთავებენ. თავისუფალი რადიკალები, რომლებიც წარმო-  
ქმნიან სიმსივნურ უჯრედებს, გამოჰყავს ამ ნაერთებს, რომლებიც გამოჰყავს  
კახურ "მცვივანს".

-რომელ ღვინოს გაუწევდით რეკომენდაციას, რომლის მიღებაც შეიძლე-  
ბა მცირე მოცულობით, ყოველდღიურად?

-აუცილებელია ამის პრაქტიკაში დანერგვა. სასურველია ჭაჭაზე დაყენებუ-  
ლი ღვინოები. 200-300 გრ ღვინო ყოველდღიურად, სასარგებლოა. "საფერავი"  
ძალიან კარგია, კახური ღვინოები ტრადიციული წესით დაყენებული ჭაჭაზე.

-თქვენი შეილები თუ არიან დაინტერესებული თქვენი საქმიანობით?

-2 ვაჟი მყავს და 4 შვილიშვილი. ჩემი შვილი ქართული ღვინის კულ-  
ტურის ცენტრის მენეჯერია. ჩვენ ერთობლივად ვაკეთებთ ალავერდის მონ-  
ასტერში ამ საქმეს, წიგნი გამოგვცით, რომლის თანავეტორიცაა. მეორე ვაჟი  
პოლონეთში ცხოვრობს, მეუღლე მხატვარი ჰყავს, მაგრამ, პარალელურად,  
მეღვინეობაშია ჩართული, ქართული ღვინის პოპულარიზაციას ეწევა ევრო-  
პაში.

თ. ჯავახიშვილი



ანონსი

10-11 სექტემბერს „ხაშურ-ქალაქობა“

**10 სექტემბერი**  
 12 სთ. – ოფიციალური შეხვედრა ლიტვის, ლატვიის, უკრაინის, ბელარუსის, პოლონეთის და შვედეთის დელეგაციებთან ადმინისტრაციულ შენობაში;  
 13 სთ. – მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის დათვალიერება - ეთნოგრაფიული და არქეოლოგიური (ბოხუმის) მასალები;  
 14 სთ. – საზეიმო მსვლელობა სანახაობრივი წარმოდგენით - მუზეუმი - კულტურისა და დასვენების პარკი;  
 15 სთ. – პარკის მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული ქუჩის გახსნა: ხალხური რეწვის ნიმუშების გამოფენა; ადგილობრივი წარმოების ალკოჰოლური სასმელების გამოფენა-დეგუსტაცია;  
 15.40 სთ. – დაჯილდოების ცერემონია სპორტის სხვადასხვა სახეობებში;  
 16.20 სთ. – სხვადასხვა კულტურული აქტივობა კულტურისა და დასვენების პარკში;  
 17 სთ. – კონცერტი ადგილობრივი შემსრულებლების მონაწილეობით;  
 18 სთ. – ხაშურის საპატიო მოქალაქეების დაჯილდოება და მოწვეული დელეგაციების წარდგენა ადგილობრივი მოსახლეობის წინაშე;  
 19.00 სთ – კონცერტი მოწვეული მუსიკალური ჯგუფის მონაწილეობით (ფოლკლორულ-ინსტრუმენტალური ჯგუფი „ეგარი“);  
 20.30 – 22.00 სთ – ადგილობრივი ბენდი.  
**11 სექტემბერი**  
 „ღესიაობა“ სურამში, სხვადასხვა აქტივობები დასრუდება საზეიმო კონცერტით ადგილობრივი ძალების მონაწილეობით (14 სთ).

ა(ა)იპ „სავანეს“ ხედმძვანელს - ბაცონ შოთა კოპაძეს

ძალიან დიდ კმაყოფილებას გამოვთქვამთ და დიდ მადლობას ვუხდით ხაშურის მუნიციპალიტეტის გამგეობას, მის თანამშრომლებს და თქვენ ბატონო შოთა, ასეთი ენერგიული შრომისთვის, ასეთი ყურადღებისთვის, რომ რაიონის ყველა კუთხეს მიაქცევთ ყურადღებას, ყველა ქუჩას, სკვერს-ბაღებს მიეცა თავისი სახე და ეტყოს ყველა ადგილს მეპატრონის ხელი. თურმე, ყველაფერი შესაძლებელია. თუ ხელმძღვანელი მთელი გულით ეპყრობა თავის სამსახურს და განსაკუთრებით თავის მშობლიურ ქალაქს და რაიონს, კიდევ ერთხელ მიწადა, ბატონო შოთა, დიდი მადლობა გითხრათ პირადად მე, ნატო ხაჩიძემ, როგორც რაიონის მკვიდრი მაცხოვრებლის სახელით, ასევე ჩამოსულ დამსვენებელთა სახელითაც. დიდხანს გემუშავოთ ასეთი ენერგიით და ასეთი წარმატებით, უფალი იყოს თქვენი მფარველი.

ერთ პატარა თხოვნას და წინადადებას შემოგთავაზებდით, ბატონო შოთა, იქნებ აუკრძალოთ სასეირნო პარკში და სკვერებში მეპატრონეებს ძაღლების შემოყვანა და სეირნობა. მართალია საბავშვო ასეირნებენ, მაგრამ არ არის რეკომენდებული ძაღლების სეირნობა იქ, სადაც ბავშვები დადიან, ასევე მშობლები, დამსვენებლები და დიდ შიშს და განცდებს ჰგვრით, როგორც ბავშვებს, ასევე მშვიდად მოსეირნე ხალხს. აქ საზოგადოება შემოდის თავის შვილიშვილებთან ერთად განსატვირთად, დასასვენებლად და არა შიშისა და განცდისთვის. იმედია, ამ წინადადებას მიიღებთ და შეასრულებთ. წინასწარ დიდი მადლობა და გისურვებთ ჯანმრთელობას.

დიდი პატივისცემით სასეირნო პარკში მოსიარულენი და დამსვენებელნი:  
 ნ. ხაჩიძე, ნ. ლომიძე, ე. ოქროპირიძე, ვ. ხაჩიძე, ვ. გაგლოშვილი, მ. ნოზაძე, გ. ვადაჭკორია, პ. პაპიძე, მ. ნოღარაძე, მ. პაქსაშვილი, ვ. ბურჯანაძე



გედა ბარათაშვილის სახელობის ტურნირი

27 აგვისტოს ქ.ხაშურში დ.ყიფიანის სახელობის სკოლა-პანსიონატის დარბაზში ჩატარდა ევროპის ჩემპიონის, მსოფლიოს ორ გზის პრიზიორის ჭიდაობა „სამბოში“, ახალგაზრდული ოლიმპიური თამაშების პრიზიორის „ძიუდოში“ გედა ბარათაშვილის სახელობის რესპუბლიკური ტურნირი ჭიდაობა „სამბოში“. ტურნირზე წარმატებით იასპარეზა ჩვენი მუნიციპალიტეტის მკვიდრმა ლუკა მაისურაძემ. ვულოცავთ ლუკას ამ წარმატებას და მომავალ შეჯიბრებებში ვუსურვებთ გამარჯვებებს.

სურათზე: სხვადასხვა წონით კატეგორიებში გამარჯვებული სპორტსმენები.

დაათვალიერეს მშენებლობები

ხაშურის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში გიორგი გურასპაშვილმა და ეკონომიკის სამსახურის უფროსმა სერგო ლალიაშვილმა ქალაქ ხაშურში, შინდარის დასახლებაში, ახლად აშენებული სპორტული მოედანი და ხეთაგურის ქუჩაზე მდებარე №3 საბავშვო ბაღის სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაათვალიერეს.

სპორტული მოედნის მოწყობისთვის ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 61 935 ლარი გამოიყო, საბავშვო ბაღის რეაბილიტაციისთვის კი-200 000 ლარი. №3 საბავშვო ბაღს სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდა და სასწავლო წლისთვის ექვსი ჯგუფის-150-მდე აღსაზრდელის მიღებას შეძლებს. აღნიშნული პროექტების განხორციელება მოსახლეობის ინტერესების შესაბამისად მოხდა.



მიმდინარეობს სურამის სამუსიკო სკოლის რეაბილიტაცია

სურამში სამუსიკო სკოლის რეაბილიტაციის სამუშაოები გრძელდება. შენობას გამოეცვალა სახურავი, ამჯერად კი შიდა სამუშაოები მიმდინარეობს: მუშავდება კედლები, ჭერი, იცვლება კარ-ფანჯარა, სველი წერტილები და სხვა.

აღნიშნული ობიექტი ათწლეულების განმავლობაში არ გარემონტებულა და მისი რეაბილიტაცია მუნიციპალიტეტის გამგეობამ პრიორიტეტად მიიჩნია. სამუშაოები, რომლის ღირებულება 72 126 ლარს შეადგენს, 2016 წლის ოქტომბრის ბოლოსთვის დასრულდება.



რაიონის პირველობა მინი-ფეხბურთში უბნებს შორის

დამთავრდა ხაშურის მუნიციპალიტეტის პირველობა მინი-ფეხბურთში. დაძაბულ ბრძოლებში საპრიზო ადგილები შემდეგი თანმიმდევრობით გადაინაწილდა:

I ადგილი - „ემტეესი“  
 II ადგილი - „დურუ“  
 III ადგილი - „სელესაუ“

ტურნირის საუკეთესო მეკარე - თორნიკე ნოზაძე (დურუ)  
 ფინალის საუკეთესო მოთამაშე - ლევან ბალიანი (ემტეესი)  
 ტურნირის საუკეთესო მოთამაშე - თემური ხაჩიძე (ემტეესი)

ხაშურის მუნიციპალიტეტის მიერ აღნიშნულ ტურნირზე დაწესებული იყო მედლები, თასები და ფასიანი საჩუქრები, რომელიც გადაეცათ, როგორც საპრიზო ადგილზე გასულ გუნდებს, ასევე სხვადასხვა ნომინაციებში გამარჯვებულ მონაწილეებს.



განცხადება

**D** მ.პ.პ. „დავით თევზაძე – საქართველოს მშვიდობისათვის“ ხაშურის რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატი რევაზ კოშკაძე აწარმოებს მოქალაქეებთან შეხვედრას ორშაბათს, ხუთშაბათს და შაბათს 11 საათიდან – 15 საათამდე შემდეგ მისამართზე:

ხაშური, ტაბიძის ქ. №7, III სართული. ტელეფონი: 27 38 18; 557 243532; 568-873-257.

**D** დავით კაკიაშვილის სახელობის ხაშურის მეორე საჯარო სკოლის დირექტორი, პედაგოგიური კოლექტივი და ტექნიკური პერსონალი ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა დედაწმინდი პედაგოგი, რესპუბლიკის დამსახურებული მასწავლებელი

**ანა ნოზაძე**  
 და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ა(ა)იპ ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთი „ხაშურის მოამბე“. დირექტორი გიორგი გოგალაძე, მისამართი: ხაშური, ტაბიძის ქუჩა №2. ტელეფონი: 24 30 27.  
 E-mail Khashurismoambe2015@gmail.com მიმღების დასახელება: ხაზინის ერთიანი ანგარიში, საიდენტიფიკაციო კოდი 443860984, სახელმწიფო ხაზინა TRESGE22, სახაზინო კოდი: 749547499.  
 მ-ით მონიშნული სტატია იბეჭდება დაკვეთით გაზეთი იბეჭდება თბილისში. რედაქტორი რობერტ სუხიაშვილი.